

บทที่ ๗

อุปสรรคของผู้ประกอบการเกี่ยวกับใบยาสูบและ
ความช่วยเหลือที่ผู้ประกอบการใบยาสูบต้องการจากรัฐบาล

๗.๑ อุปสรรคของผู้ประกอบการเกี่ยวกับใบยาสูบ

ผู้ประกอบการเกี่ยวกับใบยาสูบในที่นี้รวมถึงชาวไร่ยาสูบ ผู้ต้ม และพ่อค้าส่งออก
ซึ่งจะขอแยกกล่าวเป็นกรณี ๆ ไป

๗.๑.๑ ชาวไร่ยาสูบ

(๑) ชาวไร่ยาสูบโดยทั่วไปมีความเห็นว่า สถานีกคราคารับซื้อ กล่าวคือ
เมื่อชาวไร่ นำใบยาสูบใส่กระจากแยกประเภทตามลักษณะ ยาหนึ่ง ยาสอง ยาสาม และ
ยาสี่แล้ว นำไปขายให้ทางสถานี สถานีจะรับซื้อยาหนึ่งเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑.๘๐ บาท ยาสอง
เฉลี่ยกิโลกรัมละ ๐.๘๐ บาท ยาสามเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๐.๖๐ บาท และยาสี่เฉลี่ยกิโลกรัมละ
๐.๓๐ บาท ตามลำดับ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสถานีที่ราคามักจะกคราคา และกำหนดราคาคณิต
ประเภท จากยาหนึ่งเป็นยาสอง สาม และสี่แทน ซึ่งเมื่อคิดเป็นเงินแล้วราคาต่างกันเกือบ
เท่าตัว ทำให้รายได้ของชาวไร่ลดน้อยลงมาก นอกจากนี้การแยกประเภทของทางสถานียัง
ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ที่ราคาและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นเกณฑ์ ส่วนใหญ่ยาของชาวไร่
มักจะถูกตีราคาเป็น ยาสามและสี่เสมอ จากการสอบถามชาวไร่ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งขาย
ใบยาให้แก่สถานีของสำนักงานไร่ยาสูบ และสถานีอิสระของเอกชน สถานีของสำนักงานไร่ยาสูบ
กคราคารับซื้อในยามากทำให้ชาวไร่ยาสูบในเขตอำเภอแม่วิม ปีก่อถูกกคราคามาก ปีก่อไปจะ
หันไปปลูกหัวหอม กระเทียม ถั่วลิสง หรือถั่วเหลืองแทนมากขึ้น มิฉะนั้นก็หาทางเลี้ยงส่งไปขาย
ให้โรงต้มอิสระแห่งอื่น

(๒) การปลูกโยยาคองใช้เวลาบำรุงรักษาตลอดเวลาที่เริ่มปลูกไปจนถึงการเก็บโยยาคอง เมื่อชายโยยาก็ถูกหักหมี่สินที่เอามาจากผู้นม ทำให้เหลือเงินน้อยไม่คุ้มค่าเหนื่อย เมื่อจะขายต้องขายให้ผู้นมคนเดียว จะเก็บโยยาคองไว้ก็ได้ ไม่เหมือนพืชอื่น ๆ เมื่อราคาตกเก็บไว้ขายเมื่อราคาดีหรือเอาไว้บริโภคได้ ดังนั้นชาวไร่ส่วนมากก็มักจะหันไปปลูกพืชไร่อย่างอื่นแทน

(๓) ผู้นมมักจะไม่จ่ายค่าโยยาคองเป็นเงินสด ผู้นมจะเขียนบัตรชาวไร่ให้ แล้วจ่ายเงินที่หลัง ชาวไร่ที่ร่อนเงินต้องนำบัตรไปขายลคคือ ๑๐๐ บาทขายลคเหลือ ๕๐ บาท บางรายไม่ขอรับเงิน คิดจะเก็บไว้มาก ๆ ตอนหลัง ทั้งนี้เกรงว่าจะนำเงินไปเก็บไว้ไม่ปลอดภัย พอมารับเงินจริง ๆ มักจะไ้รับเงินไม่ครบเสมอ บางรายผู้นมยังขอมลคไปจ่ายในมือต่อไป

(๔) ราคาขายฆ่าแมลงและปุ๋ยที่สถานีขายให้แก่ชาวไร่ราคาแพงเกินไป โดยเฉพาะปุ๋ยราคาก็โลกริมละ ๓ บาท ยาฆ่าแมลงขวดละ ๑๓ บาท แพงกว่าท้องตลาด ยาฆ่าแมลงและปุ๋ยนี้ทางสถานีจะนำไปให้ชาวไร่ใช้ก่อนและคิดราคาไว้ พอชาวไร้นำโยยาคองมาขายให้ ทางสถานีจะหักราคาฆ่าแมลง ปุ๋ย และเงินที่จ่ายล่วงหน้าทุกครั้งไป

(๕) ที่ดินจะเพาะปลูกยาสูบมีมาก แต่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำและปุ๋ยราคาแพง ซึ่งทางการควรจะช่วยเหลือในเรื่องนี้ จะทำให้ชาวไร่ไม่ต้องพึ่งผู้นมมากนัก เพราะชาวไร่มีความชำนาญในการเพาะปลูกพออยู่แล้ว ทางที่จะเพิ่มพูนกำไรก็จะมากขึ้น

(๖) ชาวไร่มีความเค็ดร่อนในค่าน้ำจ้างไถที่คินแพง มีแมลงและโรครบกวน เมื่อเทียบกับข้ออื่น ๆ ก็ดูจะเป็นอุปสรรคน้อยมากเพียงร้อยละ ๕ เท่านั้นเอง

๗.๑.๒ ผู้มีใบยาสูบ

(๑) เจ้าของสถานีมีใบยาสูบในจังหวัดภาคเหนือทุกจังหวัดเกือบร้อยในชื่อที่โรงงานยาสูบกำหนดราคาการรับซื้อยาชั้นกลางและยาชั้นต่ำ ค่าเกินไปอันเป็นประโยชน์แก่บริษัทรับซื้อต่างประเทศในการกครการรับซื้อได้ การขายยาชั้นกลางและชั้นต่ำนั้นทางสถานีมีผลิตได้ทั้งประเทศถึง ๒๐.๓๗ ล้านกิโลกรัม เพราะฉะนั้นที่เหลือผู้มีก็ต้องนำไปขายแก่บริษัทต่างประเทศ (ตารางที่ ๑๓)

(๒) สำหรับราคาใบยาสูบนั้น ผู้มีส่วนมากได้รับความเดือดร้อนจากราคาที่พ่อค้าส่งออกรับซื้อมาก นับตั้งแต่ปี ๒๕๐๕ - ๒๕๑๐ มาแล้ว จากตารางที่ ๑๒ จะเห็นได้ว่า เจ้าของสถานีมีใบยาสูบในจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน ประสบปัญหาในเรื่องราคาซื้อที่พ่อค้าส่งออกรับซื้อ เพราะส่วนมากจะซื้อเฉพาะยาเกรดกลางและเกรดต่ำเท่านั้น โดยเฉลี่ยราคากิโลกรัมละ ๑๐.๐๐ บาท ในปริมาณ ๓.๗๐ ล้านกิโลกรัม ขณะเดียวกันสำนักงานไร่ยาสูบเชียงใหม่รับซื้อใบยาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๓.๕๕ บาท ในปริมาณ ๒.๗๗ ล้านกิโลกรัม เมื่อรวมทั้งสองแห่งเข้าด้วยกันแล้วผู้มีจะได้ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๑.๐๐ บาท จากต้นทุนการมีในขณะนั้นกิโลกรัมละ ๑๑.๘๘ บาท ฉะนั้นผู้มีจึงไม่มีกำไร ประกอบกับประสบภาวะการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทและโรงงานยาสูบลดการผลิตลงประมาณครึ่งหนึ่ง ปรับปรุงราคาใหม่ต่ำลง ทำให้ผู้มีส่วนมากอยู่ในฐานะเดือดร้อนในทางการเงิน เป็นหนี้สินชาวไร่และธนาคารพาณิชย์ติดต่อกันตลอดมา ทั้งต้องเสียดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารในอัตราสูง ไม่มีกำลังที่จะเพิ่มผลผลิตเท่าที่ควร เมื่อเป็นเช่นนี้ มาในปี ๒๕๑๓ - ๒๕๑๔ ราคาเฉลี่ยใบยาแห้งจึงเพิ่มขึ้นเป็น กก.ละ ๑๔.๘๔ บาท (ตารางที่ ๑๓) แต่ปัญหาาราคาของพ่อค้าส่งออกที่รับซื้อก็ยังย่ำแย่ ซึ่งปัจจุบันได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ผู้ค้ายาสูบขึ้น เพื่อขจัดปัญหานี้แก่สมาชิกของสหกรณ์ในภาคเหนือ

(๓) อุปสรรคที่ถือว่ายิ่งใหญ่ประการหนึ่ง คือ ฟืน ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงสำหรับมีใบยาสูบ เพราะกรรมป่าไม้สั่งปิดป่า จำกัดจำนวนไม้ที่จะนำมาทำฟืน ขออนุญาตก็ไม่ค่อยได้ ถ้าได้ก็กินเวลานาน ขณะเดียวกันทางการรถไฟก็ซื้อไม้หลายป่า บางครั้งเกิดกรณีขัดแย้งกันขึ้น

(๔) อุปสรรคจากภาษี ผู้มีทุกคนจะต้องเสียภาษีการค้าไม่ว่าปีไหน ๆ จะขาดทุนก็ตาม อัตราที่แน่นอนตายตัวนี้ทำความยุ่งยากแก่ผู้มามาก แม้ว่าทางรัฐบาลจะมีการยกเว้นภาษีให้ ก็เป็นการยกเว้นแก่ใบยาที่ส่งไปขายต่างประเทศ อันเป็นผลแก่พ่อค้าส่งออกหาได้เป็นผลถึงผู้มไม่

(๕) อาศัยความใน พ.ร.บ. ยาสูบออกใหม่ พ.ศ.๒๕๑๑ ซึ่งให้สิทธิแก่ชาวไร่ที่จะนำยาสูบไปขายแก่ผู้มีใจ ๆ ก็ได้ อันเป็นเหตุให้มีการตั้งสถานีมีใบยาใหม่ขึ้นเรื่อย ๆ และยั้งตั้งไกลเคียงกับสถานีเดิม มีการแบ่งเขตของการปลูกยาสูบย่อยขึ้น ทำให้การผลิตยาสูบเสื่อมคุณภาพลง เพราะผู้มีไม่กล้าลงทุนให้ชาวไร่ในถิ่นเตรียมดิน ปลูก ยาปราบศัตรูพืช รวมทั้งสิ่งอื่น ๆ เหมือนอย่างที่เคยทำเป็นปกติ

๗.๑.๓ พ่อค้าส่งออก

จากการสอบถามความคิดเห็นเพียงบางส่วนของพ่อค้าส่งออก พอจะรวบรวมได้ดังนี้

(๑) กฎหมายระบุไว้ว่าต้องขอใบอนุญาตทุกครั้งที่มีการขนย้ายใบยาข้ามเขตจังหวัด และยังวางอัตราค่าปรับไว้สูงเกินควรถึง ๖ เท่าราคาใบยา พ่อค้าส่งออกมีความรู้สึกว่าได้ไม่ได้รับความสะดวกในการขนย้าย เพราะค่าปรับสูงถ้าพลาดพลั้งถูกปรับสักครั้งเดียวก็อาจจะทำให้สิ้นเนื้อประดาตัวได้

(๒) การค้าใบยาสูบต้องลงทุนมาก และขณะเดียวกันไม่อาจทราบตัวเลขที่แน่นอนของกำไรได้ จึงไม่ค่อยคุ้มกับค่าดอกเบี้ยที่เสียไป เพราะดอกเบี้ยธนาคารอัตราสูงมาก

(๓) ตลาดใบยาในปัจจุบันเป็นตลาดของผู้ซื้อชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้กำหนดมาตรฐานและราคาเอาเองตามความพอใจของเขา ทางประเทศไทยยังไม่มีมาตรการใด ๆ ที่จะแก้ไขเรื่องนี้ เพราะจำนวนผู้ซื้อมีน้อยและมักเข้ามาซื้อในรูปแบบขาด ไม่มีการแข่งขัน

(๘) นโยบายของประเทศไทยไม่เป็นเหตุจูงใจให้ผู้มีถิ่นกำเนิดต่างประเทศเข้ามาแข่งขันกันมือหลายราย ทั้งนี้เพราะนโยบายไทยมีน้อย เมื่อเทียบกับประเทศโรดีย์เซียก่อนถูกปิดการค้า เคยขยายได้เป็นประจำปีถึงปีละ ๑๕๐ ล้านกิโลกรัม ซึ่งเป็นปัญหาเกิดแก่พ่อค้าส่งออกอีกประการหนึ่ง

๗.๒ ความช่วยเหลือที่ผู้ประกอบการนิคมอุตสาหกรรมต้องการจากรัฐบาล

๗.๒.๑ ชาวโรยาสูบ

ชาวโรยาสูบเป็นบุคคลกลุ่มแรกที่รัฐบาลควรช่วยเหลือ ความช่วยเหลือที่ชาวโรยาสูบต้องการจากรัฐบาลแบ่งเป็นกรณีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ขอให้รัฐบาลออกประกาศให้สถานีมีนโยบายทั้งหลาย จำหน่ายยาฆ่าแมลง และปุ๋ยในราคาถูกลงหรือเท่าราคาท้องตลาด

(๒) ขอให้สถานีมีนโยบายทั้งของเอกชนและของโรงงานยาสูบ รับซื้อใบยาสดในราคาผูกผันรวม อย่างครคราปรับขึ้น ระยะเวลาการชำระเงินเร็วขึ้น และควรจะให้สถานีมีนโยบายกำหนดมาตรฐานใบยาสูบให้แน่นอน

(๓) ขอให้กรมสรรพสามิตออก พ.ร.บ. กำหนดครคราปรับขึ้นใบยาสดของสถานีใหม่ กล่าวคือ ราคาใบยาเกรดต่ำให้สูงกว่ากิโลกรัมละ ๐.๓๐ บาทและเกรดสูงให้สูงเป็นกิโลกรัมละ ๒.๐๐ บาท เพื่อจะทำให้ราคาเฉลี่ยใบยาสดของชาวโรในแต่ละงวดสูงขึ้นจากเดิมกิโลกรัมละ ๐.๘๗ บาท เป็นกิโลกรัมละ ๑.๐๐ ถึง ๑.๒๐ บาท

(๔) ขอให้เพิ่มบริการด้านรับจ้างใด เพื่อชาวโรจะได้ประหยัดค่าใช้จ่ายลง แทนที่จะให้ชุมชนรับจ้างไป ให้เลือกขายใบยาสดได้ทุกแห่ง และให้ช่วยระบบการชลประทานด้วย

๑.๒.๒ ผู้

ผู้เป็นผู้คชกลุ่มที่สองซึ่งได้รับผลกำไรจากธุรกิจนี้มากกว่าชาวไร่ ควรได้รับ
รับการช่วยเหลือรองลงมา คือ

(๑) ขอให้มีการ เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตใบยาแห่งคอกีโลกรัมของผู้มีอิสระ
และของสำนักงานโรงงานทั่วประเทศ แล้วกำหนดราคารับซื้อเฉลี่ยใหม่ โดยให้กำไรแก่ผู้
ประมาณร้อยละ ๒๕ ของต้นทุนการผลิต หรือกำหนดราคารับซื้อที่เป็นธรรมทุกฝ่าย นอกจากนี้
ขอให้โรงงานยาสูบเพิ่มราคารับซื้อยาสูบและยาสูบกลางให้สูงขึ้นกว่าเดิม เพื่อป้องกันการให้
ราคาที่สูงกว่าของพ่อค้าส่งออก อนึ่ง ปัจจุบันปรากฏว่าผู้มีบางรายสามารถผลิตได้มากกว่า
โควตาที่กำหนด โรงงานยาสูบควรแก้ไขโควตาเสียใหม่ ให้สมดุลกับกำลังการผลิตของผู้มี
รายนั้น ๆ

(๒) ขอให้กรมสรรพสามิตได้พิจารณาการจัดตั้งสถานีมีใบยาใหม่ว่าใกล้เคียง
กับสถานีเดิมหรือไม่ เพื่อป้องกันการแย่งเซตปลูกยา ควรจะให้สมาคมผู้มีและสำนักงานไร
ยาสูบในจังหวัดนั้นรวมแสดงความคิดเห็นด้วย กรณีภาษีการค้าก็ขอยกเว้นเช่นเดียวกับพ่อค้า
ส่งออก

(๓) ขอให้เปิดตลาดประมูลซื้อขายใบยาสูบ (TOBACCO AUCTION FLOOR)
โดยขอให้หลักการดังนี้ ให้กรมสรรพสามิตหรือโรงงานยาสูบดำเนินการ เพราะมีทุนและ
อำนาจพร้อม มีทุนรับซื้อใบยาสูบที่เหลือได้ ให้รัฐบาลเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ ให้โรงงานยาสูบ
เข้าไปแข่งขันซื้อขายในฐานะเอกชนคนหนึ่ง รัฐบาลควรเป็นผู้ประกันราคาซื้อขาย ใบยาสูบ
ที่ผู้ขายไม่พอใจในราคาก็นำกลับไปได้

(๔) ขอให้กรมป่าไม้อนุญาตให้ผู้มีตัดไม้ขึ้นได้สะดวกขึ้น โดยจัดสรรแก่ผู้
และแบ่งสรรป่าของการรถไฟให้แก่ผู้มีบาง เช่นนี้คงไม่กระทบกระเทือนการรถไฟมากนัก
เพราะการรถไฟหันมาใช้รถจักรดีเซลเพิ่มขึ้น

(๕) ขอให้จัดโครงการส่งเสริมการผลิตและการค้าใบยาสูบ เข้าอยู่ในโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจระยะที่ ๔ และอย่าให้ผู้ใดมีอภิสิทธิ์หรือสิทธิพลเหนือการผลิตและการค้าใบยาสูบไม่ว่าสมาคมหรือบริษัทในรูปอื่นใด

๗.๒.๓ พ่อค้าส่งออก

สำหรับพ่อค้าส่งออกมีความเห็นว่า รัฐควรจะให้ความสะดวกในการขนย้ายใบยาสูบและวางอัตราค่าปรับต่ำลงบ้าง

(๑) ด้านการเงิน เนื่องจากการค้าใบยาสูบต้องใช้เงินลงทุนมาก พ่อค้าส่งออกจำเป็นต้องกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ด้วยอัตราดอกเบี้ยสูง ขอให้ธนาคารชาติอนุมัติเงินกู้แก่พ่อค้าส่งออกในอัตราดอกเบี้ยต่ำ และขยายระยะเวลาการกู้เงินพอสมควร

(๒) ด้านการค้า ขอให้รัฐแก้ไขพระราชบัญญัติ โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง มีได้ผูกขาดกิจการยาสูบแต่ผูกขาดเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิตบุหรี่เท่านั้น เพื่อเปิดโอกาสให้ประเทศผู้ซื้อ ซื้อใบยาแห้งจากบริษัทส่งออกได้อย่างอิสระ

สมาคมผู้ผลิตใบยาสูบจังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งขึ้นโดยมีพ่อค้าส่งออกเป็นสมาชิกอยู่ด้วยเห็นว่า การจัดตั้งตลาดกลางซื้อขายใบยาที่เหมาะสมจะแก้ปัญหาต่าง ๆ เป็นส่วนมาก ขอให้รัฐให้อำนาจดำเนินการในเรื่องตลาดกลาง มีการแข่งขันประมูลราคากันโดยเปิดเผย ซึ่งผู้ผลิตจะขายใบยาที่ ได้ราคาเหมาะสมกับคุณภาพของใบยานั้น ๆ เป็นการกระตุ้นให้ผู้ผลิตปรับปรุงคุณภาพของใบยาให้ถูกต้องตามความต้องการของตลาด.